

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. LXIV. Subditus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

130. & 137. ff. de nov. oper. nunc. Anton. de Petr. in repet. l. 1. num. 395. ff. de iurejur. Felin. in cap. ex parte. num. 16. verb. stylus extr. de rescript. Conf. Arg. 1. conf. 29. num. 91. Rebuff. 3. comm. de Conf. art. 2. gloss. 8. num. 18. Hyppolit. de Marfil. sing. 118. Paris. consil. 44. num. 17. vol. 1. Boër. conf. 8. Thesaur. decis. 1. num. 9. Cabedo decis. 211. num. 5. p. 1. Gamma decad. 16. num. 7. Farin. 1. consil. 85. num. 108. ac dicitur practica confirmata, Cyn. in l. 2. & Bald. in l. fin. C. que sit long. consuetud. Conf. Arg. 1. conf. 29. num. 91. ideoque à styli forma non est recedendum, Boër. conf. 8. num. 7. Lancelot. p. 2. cap. 20. de attentatis post inhibitionem, in prefat. quest. 4. num. 409. etiam si in contrarium esset juris dispositio, l. si quando 11. in fin. C. de injur. §. fin. in sit. de satisdat. Alexand. conf. 240. num. 2. volum. 2. Asin. in prax. §. 22. cap. 16. limit. 3. num. 1. & 2. Christoph. Crusius part. 4. de judic. cap. 36. num. ult. & statuta civitatis aliter disponent, Johannes de Amicis conf. 145. num. 8. Asin. dist. §. 22. num. 1. atque ita servatur, in procedendo Johann. de Amic. consil. 42. num. 2. & conf. 143. num. 3. omniaque reddit valida, cap. 2. de temp. ordin. Paris. consil. 113. in princ. vel. 4. Ruland. consil. 70. vol. 3. num. 52. ligatque forenses quoad ordinaria, secus quoad decisoria, Viv. in commun. opin. lib. 1. conclus. 156. n. 1. ac contentiosam voluntariamque jurisdictionem tribuit, imò per eum merum imperium & causarum cognitio acquiritur, Farin. 1. consil. 85. num. 108.

II.

Stylus in notitiam populi cum pervenit, vim habet consuetudinis, Alexand. conf. 36. in fin. lib. 2. Unde & stylus, qui contra consuetudinem pugnat, in fraudis presumptionem incidit; cum ea non observata nihil agatur, l. 47. ff. de judic. Bart. in l. jurisperitos, in princip. ff. de Excusat. tutor. quam ob rem juri Prætorio assimilatur & vocatur practica Curie vel Tribunalium confirmata, Cyn. in l. 2. C. que sit long. consuet. Mascardus de probat. vol. 3. concl. 3. n. 51. Schvvaneman. libr. 2. process. Camer. cap. 19. num. 17. ideo quod ex actibus judicialibus introducatur, Boër. conf. 8. num. 3. (cum sit jus non scriptum ab uno iudice, circa acta judiciaria sæpius introductum, Caravit. super primo ritu magnæ Curie post num. 17.) ac proinde propriè non consuetudo, sed stylus vocatur: qui licet non requiratur induci à toto populo, sed à majori parte populi, requiritur tamen illum induci coram Magistratu auctoritatem legis condendæ habente, Alex. conf. 36. in fin. lib. 2. Decius in rubr. extr. de consuetud. col. 3. & conf. 677. in fin. Joseph. Ludov. in decis. 96. p. 2. num. 8. dum inquit, quod ad hoc, ut stylus sit observandus, requiritur quod sit confirmatus auctoritate superioris, mediante aliquâ suâ constitutione seu confirmatione.

Quod intellige, quando nimirum agitur de toto præjudicio causæ & negotii principalis; quando autem concernit modum agendi, tunc confirmatio adeò non requiritur, ut stylus etiam coram inferiore Magistratu induci pos-

sit, Cravett. conf. 39. col. 5. & in tract. de antiq. temp. p. 4. Bartol. Socin. conf. 36. num. 2. & conf. 39. col. 5. lib. 4. Joseph. Ludov. decis. 96. n. 30. p. 2. vide & Dec. in rubr. extr. de consuet. colum. 13. quia ratione etiam stylus præferitur, cum concurrat presumptio juris communis, quando stylus diversimodè observatur, idem Ludov. d. decis. 97. p. 2. num. 23.

III.

Stylus unius curiæ non potest operari ac inducere derogationem Legis contra jus commune, sed solum declarationem ejus, quod esset arbitrio judicis commissum, Rolandus à Valle conf. 3. num. 36. lib. 1. Hieronymus Gierarch. in addit. ad Jul. Clar. §. sentent. quest. 50. lit. b. qua de causa stylus non valet, ut quis valeat, absque citatione condemnari, Alex. post Bald. in l. si sic. num. 18. ff. de legat. 1.

Quod intellige, quando nimirum de magno præjudicio ageretur, cum quandoque etiam solennitati citationis derogare queat, juxta Alex. consil. 65. num. 10. lib. 1. veluti in notoriis, cap. bone 33. de Elect. l. si verò §. §. qui pro rei 1. ff. qui satisdat. cogantur. in quibus ordo juris non requiritur, cap. pervenerit §. extr. de testib. cap. consuluit 29. de appellat. cap. manifesta 15. 2. quest. 1. cap. super eo 3. de testibus cogend. cap. quanto 3. de translat. Episcoporum.

Limita (1.) nisi stylus, qui est contra jus, jam esset præscriptus, quia tunc eum valere ut consuetudinem, quæ etiam contra jus valet, post Roch. de Curt. in repet. rubr. de consuet. q. 4. tenent per text. in cap. fin. de consuet. Carovit. super primo ritu magnæ Curie num. 23. vers. Limita. & Farin. 1. conf. 85. num. 122. vel. (2.) quando consuetudine per tacitum consensum omnium firmatus fuerit, Alex. conf. 36. in fin. volum. 2. vel (3.) si à superiori, qui introducendi potestatem habet, confirmatus sit, Natta in addit. ad Alexandr. 36. Grammat. conf. 1. num. 20.

IV.

Stylus indies recipit varietatem. Scacc. de judic. lib. 2. cap. 3. num. 277. ex tempore, Bertazol. cl. 4. gl. 36. num. 36. Reichs-Abschied zu Speyer 1557. §. Diereit. ibi: Diereit aber an unserm Cammer & Gericht / durch vielfältige Veränderung der Deystiger / auch dessen alter wolhergebrachter stylus und Brauch / bevorab in Erlernung der Proceß / zu vielmalen geändert. Stylus enim curiæ est volubilis, & mutatur ad mutationem Principis auditorum & advocatorum, qui faciles sunt in statutis prædecessorum, Hieron. Cavall. quest. pract. comm. contr. comm. c. 20. num. 19. idem q. 737. num. 21. c. 72. ubi plures allegat. Boër. consil. 8. n. 4. Mar. Anton. lib. 2. resol. 37. num. 16. in fin. Cavalcan. p. 2. de contract. decis. 17. num. 8.

CAP. LXIV.
Subditus.

Axioma I.

* Subditos tueri supremi Principis præcipuum munus est, latè Barthol. Chassan. in Catalog. glor. mun. p. 5. conf. 16. cap. administratores 26. d. quest.

d. *quæst.* Corset. in *tract. de potest. Regia part. 3. q. 32. num. 59.* Johannes Lupus in *tractat. de cons. Princip. §. antequam veniant. vers. itaque ex celo. num. 6.* Cravetta *cons. 241. Princeps illustissimus. num. 7.* Est enim status Domini & subditorum connexus, Crot. in *l. filiusfam. §. Domini. col. 7. post med. ff. de legat. 1. Brun. Astenf. consil. 109. col. 3. Cravetta cons. 241. num. 3.* quapropter subditorum magnam habendam esse rationem, ne à Dominis graventur, aut damnis afficiantur, sed ut potius Domini tam iis quam sibi ipsis consulant, respondit Bald. *cons. 88. col. 2. post med. vers. ad Dominum pertinet. lib. 2.* Unde sicut officium regum esse perhibetur, reprime malos & exaltare bonos, c. *regnum 23. quæst. 5.* ita etiam de ipso Principe dicitur, quod subditorum suorum curam magnam gerere, eosque tanquam filios & nepotes tractare debeat, *l. si quis filium 34. ubi Jason circa princ. C. de inoffic. testam. Bald. consil. 460. Cravetta cons. 241. Princeps. n. 9. fac. l. 1. C. de veteran. Angel. consil. 110. sanctissim. a. col. 2. Philip. Portius consil. 194. Ex facto species. num. 6. Regner. Sixtin. 3. consil. Marpurg. u. numer. 45.*

II.

Subditos habere locupletes Dominorum, quam maximè interest, *gloss. in cap. 3. de recept. Panorm. in c. licet causa. num. 13. de probat. & Felin. ibid. Everhard. jun. consil. 1. num. 190. vol. 2. cum hi pingues ejus nervi, l. 2. C. de omni agr. descripe. & eorum commodum Dominorum proprium commodum esse dicitur, l. unic. §. 14. C. de caduc. toll. Utpote quorum fiscum, utentem subiectis locupletibus abundare oporteat, Nov. 8. in *pref. §. consideravimus. Fachin. consil. 89. Challan. in consuetud. Burgund. rubr. 6. §. 4. vers. si par le pere, num. 6.* siquidem ex divitiis subditorum augetur potestas Dominorum propter fructus jurisdictionis, tributa, vectigalia & alia munera publica, ex quibus Domini quotannis magnam utilitatem percipere possunt. Unde etiam ejusmodi utilitates in fructu & patrimonio Dominorum esse dicuntur, cum singulis annis renascantur, *l. si navis 61. ff. de rei vind. c. 1. de feud. lib. 2. quæ sint regal. Gail. de arrest. c. 1. n. 4. & thesaurus Principis non in fisco, sed subditorum divitiis positus, Aub. ut judic. sine quoque suffrag. §. cogitatio. Matth. Coler. consil. 39. num. 49. vel ut ait. Henon. in *disput. politic. Dominorum certissimus thesaurus in subditorum loculis situs & reconditus sit, ac Princeps quaestores aerarii certiores non habeat, quam locupletes subditos, Carpzovius in Capitulat. Casar. cap. 6. num. 3. vide Affum. in *tel. necessitat. pag. 17.****

III.

Subditi concordiam alere debent, arg. *l. si cuius 13. §. 3. verb. equissimum. ff. de usufruct. l. si quis ingenuum 21. in fin. ff. de capt. & postlimin. revers. Novell. 85. in princ. Harprecht. in Commentar. ad §. ferè 12. Institur. de rer. divis. n. 97.*

IV.

Subditos non servitus personalis vel anonyma ut in fundo, sed domicilium & habitatio facit, *l. domicilium 20. ff. ad municipal. l. si in patria*

*§. C. de incol. lib. 10. Gail. 2. observ. 25. & 36. & de pignor. cap. 8. num. 5. & cap. 15. num. 15. Mynf. 1. observ. 12. Jac. de S. Georg. de homag. num. 32. Knichen. in *Encyclop. cap. 3. num. 29. & seqq. Rosenthal. concl. 85. col. 6. num. 9. lit. m. Coler. de process. Execut. part. 2. c. 1. n. 12. Petr. Ancharan. lib. 1. quæst. famil. 11. num. 16. Natt. consil. 4. num. 1. Honded. consil. 61. n. 3. & 17. vol. 2. Surd. consil. 515. num. 66. Cephal. consil. 53. n. 34. Burlat. consil. 16. n. 1. Paris consil. 12. vol. 3. Menoch. consil. 692. n. 3. Meichsner. in *causa Teutschmeister contr. 2. Oettingen. tom. 2. lib. 1. decis. 6. n. 129. Vietor de caus. exempt. Imper. concl. 22. unde etiam ad faciendum quem subditum non incolatus præteritus, sed præsens domicilium inspicitur, cum incolatus & domicilium ad libitum mutari vel constitui possit, ubi quis vult, modo re integra nec in fraudem fiat, l. nihil 131. l. libertus 17. §. patris 11. l. incola 29. ff. ad municipal. Pacian. consil. 4. num. 93.***

V.

Subditum non facit sola bonorum possessio, *l. si libertus 17. §. sola 5. ff. ad municip. Vult. 1. F. c. 6. n. 7. Jac. de S. Georg. verb. quicquid. n. 9. Cravett. consil. 201. num. 15. Cujac. consil. 3. Castr. consil. 89. num. 2. Roland. à Valle consil. 1. n. 30. vol. 3. Meichsner. tom. 2. lib. 1. decis. 6. num. 58. Tilem. de Benign. *synagm. 2. decad. 1. vol. 1. numer. 61.**

VI.

Subditi præsumuntur, qui mandatis superiorum parent, & faciunt quæ subditi facere solent, Innocent. in *cap. olim 2. vers. item qui parent mandatis. de restitut. spol. Gylman. part. 2. tom. 1. tit. 6. num. 20.* siquidem per obedientiam acquiritur & probatur jus subiectionis, Gloss. & Innocent. in *d. c. olim de restitut. spoliar. ac proinde etiam subdito adversus suum Principem non facile, nisi ex evidentissima causa, mandata conceduntur, Gail. lib. 1. observ. 13. n. 4. vers. iudex tamen. tum quod præsumptio iustitiæ sit pro Magistratu, l. 2. C. de offic. civit. judic. cap. sicut nobis 16. in fin. extr. de sentent. & re judic. Dd. ad *l. 1. C. si per vim vel alio modo. Gail. 1. observ. 10. num. 5.* tum etiam ut subditi adversus Magistratus suos non armentur, nec ad majorem inobedientiam fiducia mandatorum invitentur, *l. prætor edixit 9. ff. de injur. §. scribi quoque. Novell. 12. de mandat. Princip. §. si quis vero existimans. Novell. 86. ut different judic. tum denique ne forte hac occasione obedientia sua potnam effugere conentur, contra quam publice utile sit, l. congruit 13. ff. de offic. Præsid. l. ita vulneratus 51. ff. ad L. Aquil. Gail. de arrest. c. 10. n. 13. Joh. Goedd. 2. consil. Marpurg. 28. num. 12.**

VII.

Subditus inferioris Magistratus non potest esse subditus superioris, Rauchbar. 1. *quæst. jur. civil. & Saxon. quæst. 13.*

Intelligere respectu scilicet alterius juris, quam ejus, cujus nomine inferioriorem superiorem recognoscit, Bart. in *l. Claudius. num. 2. in fin. quis pot. in pignor. Cephal. consil. 618. num. 38.* non vero ratione generalis jurisdictionis, cujus respectu subditi quoque superioris esse perhibentur.

tur, Speculat. in tit. de fend. §. quoniam. Albert. Brun. conf. 32. num. 2. præsertim si utrique, h. e. tam superiori quam ordinario Magistratui fidem juraverint & voverint, d. c. 1. §. fin. qualit. Vassall. jurar. deb.

VIII.

Subditus qui semel fuit, & hodiè subditus esse præsumitur, Menoch. 6. præsumpt. 62. n. 5. Umm. disput. ad process. judic. n. 48. Exemplo servi, qui quando semel servus factus est, deinceps talis quoque præsumitur, Alciat. regul. 2. præf. 20.

IX.

Subditi non plus, quam expedit, sint subditi, c. admonendi. 2. q. 7.

X.

Subditi reverentiam debent suis superioribus, Extravag. Com. debent. 1. in princ. de offic. ordin.

XI.

Princeps subditis collectas sine Provincialium consensu & remonstratione necessitatis imponere non debet. Perez. C. de indict. n. 8. 9.

XII.

Subditi meri, qui non ratione feudi obligati, dominum ad bellum proficiscenrem comitari non tenentur. Defensio tamen iis injungi potest. Brunnem. ad l. 1. C. ne russiani ad ullum obsequium. in fin.

XIII.

Præbitiones coenarum & prandiorum, quæ Domini à subditis exigunt, sunt contra jus, nisi protectio in utilitate subditorum suscepta sit. Brunnem. C. de erogat. milit. annon. col. 1.

XIV.

Domini non possunt cogere subditos, ut eis munera dent, gratis agros colant, equos rebus vehendis præstent, item ut nullibi, nisi in suis furnis panes coquant, nec aliis molendinis utantur. Perez. C. de auro coron. n. 8. seqq.

XV.

Subditi extra castrum & domicilium servitia præstare non tenentur, nisi contrarium consuetudine introductum sit. Brunnem. ad l. 7. C. de ann. & trib. Forum verò naves & currus ad vehendam annonam publicam etiam ad loca periculosa mitti possunt, datâ tamen illis mercede, quæ datio mercedis efficit, ut si currus pereat, princeps subditis damnum non resarciat. Perez. C. de navib. non exor. s. n. 10. seq. imminente tamen necessitate etiam sine mercede publica ad Angarias tenentur. Brunnem. ad l. 7. C. de fabricens. num. 2.

XVI.

Subditi liberè, quò velint, discedere possunt. Perez. C. de municip. n. 18. seq. nisi statuto prohibeantur vel lege. Perez. d. l. conf. l. fin. C. de metallar. l. 11. C. de murileg.

XVII.

Subditi alieni non debent à potentioribus in protectionem recipi, nisi à solo Rege. Perez. C. ut nemo ad suum patrocini. n. 1. seqq.

XVIII.

Subditi puniri possunt etiam de delictis ex-

tra territorium commissis. Bald. in l. fin. C. de commerc. & mercat.

XIX.

Subditi puniri nequeunt pendente lite de rebellionem. Bartol. in l. cum aliquis. 21. C. de jure delib.

CAP. LXV.
Subjectio.

Subjectio signum est tributi præstatio, Gloss. in c. omnis anima, de censib. & per consequens Majestatis, quia subjectio indicat Majestatem tanquam suam correlatum, l. magnum. 28. n. quast. 1. Marth. Stephan. 2. de jurisdic. c. 1. membr. 1. n. 115. Arnif. 3. de Majest. c. 7. n. 10. Unde & ex jure collectandi, Mascard. de probat. concl. 940. n. 1. & præstatione census subjectio probatur, c. ult. de caus. poss. & propriis.

Intellige, si nimirum de causa constet; aliis enim cum possit ex multis causis pensio præstari etiam à non subjecto, imò & plane ab exempto, vix est ut ex sola præstatione probatio subjectio inducatur, c. constitutus 6. de religio. domib. Joh. Andr. in cap. quoniam de privileg. Panorm. in dict. cap. ult. Costal. ad l. 6. de Usur. qua de causa intuitu hujus nullam ex præstatione pensionis subjectio induci, concludunt Schönborn. 5. politic. c. 10. in fin. Bodin. 6. de republ. c. 2. num. 648. Kirchner. disput. 16. coroll. 2. Befold. 1. polit. c. 9. §. 3. n. 1. & lib. 2. c. 6. atque idè subjectio (quia odiosa & stricti juris) nihil operabitur, nisi quod manifesto consensu comprobatur, c. quamvis 38. de præbend. in 6. aut subsequente aliquo actu jurisdictionis roboratum sit, per ea quæ tradit Cravett. conf. 113. 211. 425. num. 47. Anton. de Amatis decif. 58. num. 30. ne videlicet homines liberi solis confessionibus aut scripturis ad deterorem fortunam detrahantur, l. 22. C. de Agricol. & censib. Anton. Fab. lib. 7. C. tit. 3. de fin. 5. Victor in disp. de caus. exempt. Imper. concl. 23.

CAP. LXVI.
Subjecta.

Axioma I.

In eodem subjecto duo contraria se non compatiuntur, l. si ut certo 5. §. si duobus 15. ff. commod. l. si inter me 15. ff. de except. rei judic. l. Pomponius 40. §. fin. de procurat. l. hac verba 69. de V. S. Welsenb. 1. conf. 6. n. 10. vid. supra lib. III. cap. de Contrario.

II.

Subjecta mutant accidentia, cap. Marthe 6. §. quæsiisti. extr. de celebrat. missar.

III.

Deficiente subjecto, deficit jus ut & accedens, l. 1. C. de condiç. ob causam. Welsenb. 7. conf. 25. n. 11. siquidem ubi præsuppositum non datur, ibi etiam cessat & dispositum, Gloss. in l. mancipia. C. de serv. fugitiv. Menoch. remed. r. cup. poss. 9. num. 161. Dec. confil. 161. n. 1. conf. 317. in fin. conf. 466. n. 8. conf. 591. num. 3. & 4. conf. 511. num. 4. Cravett. conf. 130. n. 2. conf. 132. n. 1. conf.